

การศึกษาเปรียบเทียบมาตรการและ ผลการดำเนินงานในการควบคุมการดื่มสุรา ของมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศไทย เพื่อหาแนวทางที่เป็นเลิศในการจัดการปัญหาการดื่มสุรา

พิชญลักษณ์ พิชญกุล, สงวนศักดิ์ ธนาพรพูนพงษ์, สุเมธ สารศรี และกิติกร กรุงเทพฯ

ปัญหาการดื่มสุรา

ดื่ม 28.4% ประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรอบปี พ.ศ.2559 ประมาณ 15.9 ล้านคน (จาก 55.9 ล้านคน)
ดื่มสม่ำเสมอ 12.5% 6.95 ล้านคน **ดื่มนาน ๆ ครั้ง 15.9%** 8.91 ล้านคน
กลุ่มอายุ 20-44 ปี 69.5% ดื่มสุราเป็นประจำและเป็นครั้งคราว

นักศึกษาและวัยทำงาน ช่วงอายุที่ประชากรเป็นนักศึกษาและเข้าสู่การทำงานนั้น เป็นช่วงที่มีอัตราการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด

- 🍷 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบมาตรการในการควบคุมการดื่มสุราใน 8 มหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศไทย
- 🍷 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในการควบคุมการดื่มสุราใน 8 มหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศไทย
- 🍷 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของมาตรการควบคุมการดื่มสุรา ที่มีต่อผลการดำเนินงานใน 8 มหาวิทยาลัยชั้นนำของไทย

วัตถุประสงค์

รายงานผล การเปรียบเทียบมาตรการ ผลการดำเนินงาน และประสิทธิภาพ

ที่ตั้ง	จำนวนน.ศ.	กรณีศึกษาเด่น 1	กรณีศึกษาเด่น 2	เป้าหมาย	ผลเทียบกับเป้าหมาย	ประสิทธิภาพ
U.1 กรุงเทพฯ	37,626	อาจารย์และบุคลากรที่ปรึกษากิจกรรม ร่วมรับผิดชอบ	กำหนดมาตรการห้ามดื่มสุราในการออกไปจัดกิจกรรมของ น.ศ. ภายนอกมหาวิทยาลัย	ไม่มีการดื่มสุราในสถานศึกษา	ไม่พบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกิจกรรมในมหาวิทยาลัย	✅
U.2 ปริมณฑล	29,539	การสร้างภาพลักษณ์เป็นมหาวิทยาลัยสุขภาพ	สโมสรนักศึกษาส่วนกลางเป็นผู้กำกับดูแลและป้องปรามการดื่มสุราในกิจกรรมของ น.ศ. ภายในมหาวิทยาลัย	ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่และ น.ศ. ตระหนักในการดูแลสุขภาพ	- เกิดความตระหนักและภาคภูมิใจในการดูแลสุขภาพ - ไม่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกิจกรรมของ น.ศ.	✅
U.3 ปริมณฑล	39,189	การตั้งคณะกรรมการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาสุรา	การรณรงค์เมาไม่ขับ	ขจัดปัญหาการดื่มสุราในสถานศึกษา และปัญหาเมาแล้วขับในบริเวณมหาวิทยาลัย	- ไม่มีกรณีเมาแล้วขับในมหาวิทยาลัย - แก้ปัญหา น.ศ. ดื่มสุราและบุหรีได้	✅
U.4 ต่างจังหวัด (เมืองใหญ่)	30,667	การตรวจป้องปรามกำกับดูแลการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา	การป้องปรามและกำกับดูแล การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกิจกรรมประเพณีของมหาวิทยาลัย ร่วมกับหน่วยงานภายนอก	ขจัดปัญหาการดื่มสุราในมหาวิทยาลัย	ไม่พบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกิจกรรม	✅
U.5 กรุงเทพฯ	70,478	การจัดแสดงสินค้าประจำปีของมหาวิทยาลัย และงานคืนสู่เหย้า ออกกฎหมายห้ามดื่มสุรา และต้องมีป้ายปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	กิจกรรมพัฒนานักศึกษาของคณะสอดแทรกเรื่องมาตรการการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาสุรา	ลดปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา	ไม่พบปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ในกิจกรรมมหาวิทยาลัย	✅
U.6 ต่างจังหวัด (เมืองใหญ่)	37,605	ติดตั้งระบบการรักษาความปลอดภัยทั่วพื้นที่ของมหาวิทยาลัย	การตั้งสถานีตำรวจสายย่อยภายในมหาวิทยาลัย	- ลดจำนวน น.ศ. ที่ดื่มสุราภายในมหาวิทยาลัยให้เป็นศูนย์ - ได้รับความร่วมมือในการจัดเจ้าหน้าที่ของร้านค้ารอบมหาวิทยาลัย - หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยดำเนินการตาม พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	- สถิติการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในมหาวิทยาลัยเป็นศูนย์ - ร้านค้ารอบมหาวิทยาลัยไม่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยดำเนินการตาม พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	✅
U.7 กรุงเทพฯ	14,952	การตรวจคัดกรองผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่ให้มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมอบนโยบายให้ผู้นำนักศึกษา	-	มหาวิทยาลัยเป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ไม่พบผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับสุรา	✅
U.8 ต่างจังหวัด (เมืองใหญ่)	34,565	ให้งดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานออกงานประจำปี	เจรจาความร่วมมือกับร้านค้างดจำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ภายในมหาวิทยาลัย	- ลดจำนวน น.ศ. ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในมหาวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยดำเนินการตาม พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551	- ไม่มีการจำหน่ายแอลกอฮอล์ในและรอบมหาวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยดำเนินการตาม พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	✅

สรุปแนวทางที่เป็นเลิศในการจัดการปัญหาการดื่มสุราในมหาวิทยาลัย

1 การสร้างความตระหนักด้านสุขภาพ

- 🍷 สร้างภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยสุขภาพโดยกำหนดเป็นพันธกิจหรือวิสัยทัศน์ ให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
- 🍷 ส่งเสริมในการสร้างวินัยการออกกำลังกาย ให้แก่นักศึกษา บุคลากร อาจารย์รวมถึง การให้บริการตรวจสุขภาพและให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ

2 การสร้างความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

- 🍷 มอบหมายให้อาจารย์และบุคลากร ร่วมมีบทบาทหน้าที่ ในการกำหนดแผนงาน วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของกิจกรรมรวมถึงต้องเข้าร่วมตลอดการดำเนินกิจกรรม และร่วมรับผิดชอบร่วมกับนักศึกษา
- 🍷 สร้างกลไกให้องค์กรนักศึกษาเป็นผู้ออกแบบและกำกับดูแลกิจกรรมของนักศึกษา

3 การกำกับดูแลด้วยกฎหมาย และกฎระเบียบ

- 🍷 ใช้กฎหมาย พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องมือช่วยในการควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหการดื่มเครื่องดื่มสุราอย่างเป็นรูปธรรม
- 🍷 ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในเขตพื้นที่มหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสม
- 🍷 สถาบันการศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร ทุกระดับ รวมถึงการบูรณาการกับหน่วยงานภายนอกเพื่อร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหการดื่มสุราในมหาวิทยาลัย
- 🍷 สถาบันการศึกษาควรสร้างระบบรักษาความปลอดภัยให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของมหาวิทยาลัย